T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016/398
KARAR NO : 2016/610
KARAR TR : 26.12.2016

ÖZET : Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıklarında Görevli Devlet Memurlarının Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin bazı hükümlerinin iptali istemiyle açılan davanın GENEL İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Askeri İş Yerlerinde Görevli Kamu Çalışanları Sendikası (ASİM-SEN)
Vekili : Av. A.K.
Davalı : Milli Savunma Bakanlığı
Vekili : Av.Y.Ç.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkili Sendikanın, 4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları yasası uyarınca kurulu ve ülke genelinde örgütlü bulunduğunu; 'Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıklarında Görevli Devlet Memurlarının Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in 12.11.2014 tarih ve 29173 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiğini; Yönetmeliğin 6. maddesiyle getirilen; "İlan edilen görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarına her kurumun sadece kendi personeli başvurabilir," hükmü ile Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde yer alan tüm memurların, farklı kuvvet Komutanlıkları ve Milli Savunma Bakanlığınca yapılacak olan görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarına katılmasının engellendiğini; Genelkurmay Başkanlığı, Kara Kuvvetleri Komutanlığı, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ve Hava Kuvvetleri Komutanlığının Tüzel kişiliklerinin bulunmadığını, bunların tamamen Milli Savunma Bakanlığına bağlı kurum ve kuruluşlar olduğunu; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 3. maddesinde, bu kanunun dayandığı temel ilkeler olarak sınıflandırma, kariyer, liyakat olmak üzere üç temel ilke belirlendiğini, bunlardan liyakatın; "kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır." şeklinde tanımlandığını; anılan Yönetmeliğin 4. maddesinde Kurum'un: "Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, Kara Kuvvetleri Komutanlığı, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ve Hava Kuvvetleri Komutanlığından her biri" olarak tanımlandığını; Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıklarının Karargâhları ile bağlı birlik, kurum ve kuruluşlarında görevli Devlet memurlarının yer değiştirme suretiyle bu kurumlara atanmaları mümkün iken, Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nda çalışan bir memurun Deniz ve Kara Kuvvetleri ile Milli Savunma Bakanlığına görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atanamamasının kendi içerisinde çelişkili olduğunu, bunun 657 sayılı Kanunun temel ilkeleri olan kariyer ve liyakat ilkesine, genel yönetmeliğin amacına, dolayısıyla hukuka aykırı olduğunu; Yönetmeliğin 5. maddesinin 2. fıkrasının (d) bendindeki; "... bu hizmetin 3 yılının İdari Hizmetler Grubunda yer alan unvanlarda geçmiş olmak" ibaresi ile 5, maddesinin 3. fıkrasının (a) bendindeki; "... bu hizmetin 2 yılının İdari Hizmetler Grubunda yer alan unvanlarda geçmiş olmak" hükmü ile Yönetmeliğin 5. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde "Destek Hizmetleri Grubu" olarak sayılan unvanların uzman kadrosuna atanabilmesi için önce "idari hizmetler Grubu" olarak sayılan unvanlarda 2-3 yıl çalışmış olmak şartı getirilerek "Uzmanlık" görevde yükselme sınavına katılmasının engellendiğini; Yönetmelikte "uzmanlık" fakülte veya en az 4 yıllık yüksek öğrenim mezunu olmak ve asgari 6 yıllık hizmet süresi bulunması öngörüldükten sonra "bu hizmetin 3 yılının (engelliler için 2) İdari Hizmetler Grubunda yer alan unvanlarda geçmiş olması" şartı getirilmesinin, Anayasanın "Eşitlik" ilkesine, 657 sayılı Kanunun temel ilkeleri olarak belirlenmiş olan kariyer ve liyakat ilkesine ve genel yönetmeliğin amacına dolayısıyla hukuka aykırı olduğunu; ayrıca Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmeliğin 15. maddesinde, kamu kurumların bu yönetmeliğe aykırı olmamak üzere yönetmelik çıkaracaklarının düzenlendiğini, işbu dava ile iptalini istedikleri düzenlemelerin, genel yönetmeliğe de aykırı olduğunu; açıklanan sınavlara girmede liyakat ilkesi esas alınmadığından, Anayasanın 2. maddesinde yer verilen hukuk devleti ve 10. maddesinde yer alan eşitlik ilkelerini ihlal edecek mahiyette uygulamalar gerçekleştirilmesine neden olunduğunu ifade ederek; anılan Yönetmeliğin; 5'inci maddesinin ikinci fıkrasının d bendindeki; "uzman kadrosuna atanabilmek için asgari 6 yıl hizmet süresi bulunmak" ibaresinden sonra gelen "bu hizmetin 3 yılının idari hizmetler grubunda yer alan unvanlarda geçmiş olmak" ibaresinin; 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasının a bendindeki; "engelli personel için birinci fıkradaki özel şartların yanında aşağıda belirtilen hizmet süreleri de aranır, a) Uzman kadrosuna atanabilmek için; asgari 4 yıl hizmet süresi bulunmak" ibaresinden sonra gelen "bu hizmetin 2 yılının idari hizmetler grubunda yer alan unvanlarda geçmiş olmak" ibaresinin; yine, 6'ncı maddesine eklenen; "ilan edilen görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarına her kurumun sadece kendi personeli başvurabilir'" ibaresinin yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle 8.1.2015 tarihinde genel idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı idare vekilince, birinci savunma dilekçesinde, davanın çözümünde Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin görevli olduğu ileri sürülerek, görev itirazında bulunulmuştur.

DANIŞTAY ONALTINCI DAİRESİ; 1.7.2015 gün ve E:2015/87 sayı ile, "(…) Anayasanın 157/1. maddesinde "Askeri Yüksek İdare Mahkemesi, askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların yargı denetimini yapan ilk ve son derece mahkemesidir. Ancak, askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda ilgilinin asker kişi olması şartı aranmaz." hükmü, 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanununun 20. maddesinde ise "Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Türk Milleti adına; askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların ilk ve son derece mahkemesi olarak yargı denetimini ve diğer kanunlarda gösterilen, görevleri yapar. Ancak, askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda; ilgilinin asker kişi olması şartı aranmaz. Bu Kanunun uygulanmasında asker kişiden maksat; Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli bulunan veya hizmetten ayrılmış olan subay, askeri memur, astsubay, askeri öğrenci, uzman jandarma, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve er, erbaş ve erler ile sivil memurlardır." hükmü yer almaktadır.

Bu düzenlemelere göre, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin bir davaya bakabilmesi için dava konusu idari işlem veya eylemin, askeri hizmete ilişkin bulunmasının yanında asker kişiyi ilgilendirmesi veya askerlik yükümlülüğüyle ilgili olması da gerekmektedir.

Bakılmakta olan davada; dava konusu edilen Yönetmeliğin Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan sivil memurları kapsadığı ve 1602 sayılı Kanun uyarınca asker kişiyi ilgilendirdiği açık olmakla beraber; TSK'daki sivil personelin görevde yükselme ve ünvan değişikliğini düzenleyen Yönetmeliğin konusunun askeri hizmete ilişkin olmadığı görülmektedir

Bu durumda, Anayasa ve 1602 sayılı Kanun gereğince Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin bir davaya bakabilmesi için gerekli olan, idari işlemin askeri hizmete ilişkin olması ve işlemin asker kişiyi ilgilendirmesi şartlarının bir arada bulunmadığı anlaşıldığından, davanın görüm ve çözümü genel idari yargının görevine girmektedir.(…)" gerekçesiyle, davalı idarenin görev itirazını reddederek görevlilik kararı vermiştir.

Davalı idare vekilinin başvurusu üzerine dava dosyasının onaylı bir örneği AYİM Başsavcılığına gönderilmiştir..

ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİ BAŞSAVCISI; "(…)1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanununun 20'nci maddesinde Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin görevleri hükme bağlanmıştır. Anılan hükme göre; "Askeri Yüksek İdare Mahkemesince Askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların ilk ve son derece mahkemesi olarak yargı denetimi yapar. Ancak, askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda; ilgilinin asker kişi olması şartı aranmaz. " denilmiştir. Asker kişinin tanımının yapıldığı aynı hükmün 2'nci fikrası ise; "Bu kanunun uygulanmasında asker kişiden maksat; Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli bulunan veya hizmetten ayrılmış olan subay, askeri memur, astsubay, askeri öğrenci, uzman jandarma, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve er, erbaş ve erler ile sivil memurlardır" hükmünü taşımaktadır.

1602 sayılı Kanunun 21'inci maddesinin ilk fikrasında; "20'nci maddede belirtilen kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden dolayı; yetki, sebep, şekil, konu, maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından bahisle menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılacak iptal davaları, aynı idari işlem ve eylemlerin haklarını ihlal etmesi halinde açılacak tam yargı davaları, doğrudan doğruya ve kesin olarak Askeri Yüksek İdari Mahkemesinde çözümlenir ve karar bağlanır" denilmektedir.

Anayasanın, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi başlıklı 157'nci maddesinde yer alan göreve ilişkin hükümlerini yukarıda açıklandığı gibi benzer bir biçimde tekrarlayan Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanunu'nun 20'nci ve 21 'inci maddelerine göre uyuşmazlık konusunun Askeri İdari Yargı yerinde görülebilmesi için; davanın konusunu teşkil eden işlem ve eylemin "asker kişiyi ilgilendirme ve askeri hizmete ilişkin olma" şartlarının bir arada gerçekleşmesi gerekmektedir.

"Asker kişiyi ilgilendirme" şartından davacının, hizmette veya görevden ayrılmış ve 1602 sayılı Kanunun 20'nci maddesinde sayılan asker kişilerden veya bu asker kişinin yakınlarından birisi olması gerektiği açıktır.

Diğer şart ise; davaya konu işlemin "askeri hizmete ilişkin" olmasıdır. Uyuşmazlık Mahkemesinin birçok kararında belirtildiği üzere idari işlemin veya eylemin, görevli yargı yerinin tespiti yönünden "askeri hizmete ilişkin" olup olmadığının saptanabilmesi için işlemin ve eylemin konusuna ve gerçekleştirilme tarzına bakılması gerekmektedir. Eğer idari işlem ve eylem askeri gereklere, askeri usul ve yönteme ve askeri hizmete göre tesis edilmiş ya da askeri hizmet görülürken veya askeri bir vazifenin ifası esnasında vuku bulmuş ise bu işlem ve eylemin askeri hizmete ilişkin bulunduğu kabul edilmelidir. Daha açık bir ifadeyle, işlemin ve eylemin "askeri hizmete ilişkin" olup olmadığının anlaşılabilmesi için, somut olayda, idarece ya da kamu görevlilerince, bir asker kişinin askeri yeterlik ve yetenekleri, tutum ve davranışları, askeri geçmişi, asker kişi olmaktan kaynaklanan hak ve ödevleri, askerlik hizmetinin amacı, askeri görev yerlerinin özellikleri, askeri kural, gerek ve gelenekler, askeri vazifeler ve hizmetler göz önünde tutularak hareket edilip edilmediği gözetilecek ve işlemin ya da eylemin "askeri hizmete ilişkin" olup olmadığının anlaşılması bu esaslar dahilinde mümkün olabilecektir.

Davacının asker kişi olduğu hususunda bir şüphe yoktur. Bu nedenle dava konusu olayda askeri hizmete ilişkin olma unsurunun tartışılması gerekmektedir.

Açılmış olan işbu davada, Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıklarında Görevli Devlet Memurlarının Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin bazı hükümlerinin iptali istenmektedir. Anılan Yönetmelik, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları Karargahı ile Bağlı Birlik ve Kurumlarında (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı hariç) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olarak görev yapan Devlet Memurlarının, görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere yürürlüğe konulmuş olup, Yönetmeliğin kapsam başlıklı 2'nci maddesinde de söz konusu Yönetmelik hükümlerinin, Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet

Komutanlıkları Karargahı ile Bağlı Birlik ve Kurumlarında (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı hariç) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olarak görev yapan Devlet Memurlarını kapsadığı düzenlenmiştir. Anılan Yönetmeliğin amacı ve kapsamı göz önüne alındığında, işbu davanın Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin görevi kapsamında olduğu sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Yukarıda açıklanan gerekçeler ışığında; 2247 sayılı Yasanın 10, 12 ve 13 üncü maddeleri gereği Danıştay 16'ncı Dairesi'nin 01.07.2015 tarih ve 2015/87 E. sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASI ve ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA karar verilmesinin gerektiği …"düşüncesiyle görev konusunun incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesi'nden istemiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre, Danıştay Başsavcılığından yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI; "(…)Anayasanın 157 nci maddesine göre, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların yargı denetimini yapan ilk ve son derece mahkemesidir.

1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanununun 20. maddesinin 1. fikrasında, "Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Türk Milleti adına; askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların ilk ve son derece mahkemesi olarak yargı denetimini ve diğer kanunlarda gösterilen görevleri yapar." aynı maddenin 2. fikrasında da, "Ancak, askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda; ilgilinin asker kişi olması şartı aranmaz. Bu Kanunun uygulanmasında asker kişiden maksat; Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli bulunan veya hizmetten ayrılmış olan subay, askeri memur, astsubay, askeri öğrenci, uzman jandarma, uzman, sözleşmeli er, erbaş ve erler ile sivil memurlardır." hükmü yer almaktadır.

Anılan yasa hükmüne göre, Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin bir davaya bakabilmesi için dava konusu idari işlemde veya eylemde "asker kişiyi ilgilendirme" ve "askeri hizmete ilişkin bulunma" koşullarının birlikte gerçekleşmesi zorunludur.

Dava konusu Yönetmeliğin, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan sivil memurları kapsadığı ve 1602 sayılı Yasa'nın 20. maddesine göre asker kişiyi ilgilendirdiği tartışmasızdır.

Dava konusu Yönetmeliğin, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan sivil memurların görevde yükselme ve unvan değişikliğine ilişkin usul ve esasları düzenlediği, askeri usul ve yönteme ve askeri hizmete göre tesis edilmediği anlaşılmıştır.

Bu durumda, olayda, idari işlemin asker kişiyi ilgilendirmesi ve askeri hizmete ilişkin bulunması koşullarının birlikte gerçekleşmediği dikkate alındığında, davanın görüm ve çözümünün genel idari yargı yerinin görevinde bulunduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

SONUÇ : Açıklanan nedenle, 2247 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca yapılan başvurunun reddi gerektiği …" yolunda yazılı düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 26.12.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı idarenin anılan Yasa'nın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine AYİM Başsavcılığınca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde genel idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada genel idari yargının, AYİM Savcısı Oğuz PÜRTAŞ'ınıdavada askeri idari yargının görevli olduğu yolundaki yazılı ve sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıklarında Görevli Devlet Memurlarının Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin bazı hükümlerinin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın 157. maddesinde, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin, askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların yargı denetimini yapan ilk ve son derece mahkemesi olduğu; ancak, askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda ilgilinin asker kişi olması şartının aranmayacağı belirtilmiş; 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanunu'nun 25.12.1981 tarih ve 2568 sayılı Yasa ile değişik 20. maddesinin birinci fikrasında, "Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Türk Milleti adına; askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların ilk ve son derece mahkemesi olarak yargı denetimini ve diğer kanunlarda gösterilen, görevleri yapar. Ancak, askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda; ilgilinin asker kişi olması şartı aranmaz"; 21. maddesinin birinci fikrasında ise, "20 nci maddede belirtilen kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden dolayı; yetki, sebep, şekil, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından bahisle menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılacak iptal davaları, aynı idari işlem ve eylemlerin haklarını ihlal etmesi halinde açılacak tam yargı davaları, doğrudan doğruya ve kesin olarak Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde çözümlenir ve karara bağlanır" denilmiştir.

Bu düzenlemelere göre, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin bir davaya bakabilmesi için dava konusu idari işlem veya eylemin "asker kişiyi ilgilendirmesi" ve "askeri hizmete ilişkin bulunması" koşullarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

1602 sayılı Yasa'nın değişik 20. maddesinin ikinci fıkrasında, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli bulunan veya hizmetten ayrılmış olan subay, askeri memur, astsubay, askeri öğrenci, uzman çavuş, uzman jandarma çavuş, erbaş ve erler ile sivil memurlar asker kişi sayılmaktadır.

İdari işlemin, görevli yargı yerinin tespiti yönünden "askeri hizmete ilişkin" olup olmadığının saptanabilmesi için işlemin konusuna bakılması gerekmektedir. Eğer idari işlem askeri gereklere, askeri usul ve yönteme ve askeri hizmete göre tesis edilmiş ise, bu işlemin askeri hizmete ilişkin olduğu kabul edilmelidir. Daha açık bir ifadeyle, askeri hizmete ilişkin idari işlemler; idarenin bir asker kişinin askeri yeterlik ve yeteneklerinin, tutum ve davranışlarının, askeri geçmişinin, asker kişi olmaktan kaynaklanan hak ve ödevlerinin; askerlik hizmetinin amacı, askeri görev yerlerinin özellikleri, askeri kural ve gerekler gözönünde tutularak değerlendirilmesi sonucunda tesis edilen işlemlerdir. İşlem, askeri olmayan bir makam tarafından tesis edilmiş olsa bile durum değişmemekte menfaati ihlal edilen asker kişinin açtığı davanın Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nde görülmesi gerekmektedir.

Dava konusu Yönetmeliğin, Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları Karargâhı (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı hariç) ile bağlı Birlik ve Kurumlarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan sivil memurları kapsadığı ve 1602 sayılı Yasa'nın 20. maddesine göre asker kişiyi ilgilendirdiği tartışmasızdır.

Dava konusu Yönetmeliğin iptalinin istenilmesi nedeniyle anılan Yönetmeliğin askeri hizmete ilişkin düzenlemeleri içerip içermediğine gelince:

Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı Ve Kuvvet Komutanlıklarında Görevli Devlet Memurlarının Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1.maddesinde; "Bu Yönetmeliğin amacı; liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları Karargâhı ile Bağlı Birlik ve Kurumlarında (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı hariç) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan Devlet memurlarının, görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir." denilmiş;

"Kapsam" başlıklı 2.maddesinde; "Bu Yönetmelik, Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları Karargâhı (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı hariç) ile bağlı Birlik ve Kurumlarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan personeli kapsar.

(Ek fikra:RG-21/3/2014-28948) (Değişik ikinci fikra:RG-12/11/2014-29173)Avukat kadrolarından hukuk müşaviri kadrolarına ve istisnai memurluklara yapılacak atamalarda bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz." hükmüne;

"Dayanak" başlıklı 3.maddesinde, " (Değişik:RG-12/11/2014-29173)

Bu Yönetmelik; 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 15/3/1999 tarihli ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır." hükmüne yer verilmiştir.

Yönetmeliğin İkinci Bölümünde "Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliğine İlişkin Esaslar", Üçüncü Bölümünde "Duyuru ve Başvuru"; Dördüncü Bölümünde "Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavına İlişkin Esaslar"a yer verilmiş, "Çeşitli ve Son Hükümler" ise Yönetmeliğin Beşinci Bölümünde yer almıştır.

Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıklarında Görevli Devlet Memurlarının Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği ile, davacı Sendikanın iptalini istediği bu Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik maddeleri irdelendiğinde; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 15/3/1999 tarihli ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmış olan Yönetmeliğin, Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları Karargâhı (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı hariç) ile bağlı Birlik ve Kurumlarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan personeli kapsadığı; bu Yönetmeliğin yargısal denetimi sırasında, asker kişinin askeri yeterlik ve yetenekleri, tutum ve davranışları, askeri geçmişi, asker kişi olmaktan kaynaklanan hak ve ödevleri; askerlik hizmetinin amacı, askeri görev yerlerinin özellikleri, askeri kural ve gerekler yönünden bir değerlendirme yapılmasının gerekmediği, dolayısıyla Yönetmeliğin askeri hizmete ilişkin bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen durum karşısında, olayda Anayasa'nın 157. ve 1602 sayılı Yasa'nın 20. maddelerinde öngörülen, idari işlemin asker kişiyi ilgilendirmesi ve askeri hizmete ilişkin bulunması koşulları birlikte gerçekleşmediğinden, davanın görüm ve çözümü genel idari yargı yerinin görevine girmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başsavcısının başvurusunun reddi gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde GENEL İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başsavcısınca yapılan BAŞVURUNUN REDDİNE, 26.12.2016 gününde Üye Mehmet AKBULUT ve Üye Yüksel DOĞAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Ali ÇOLAK	Yusuf Ziyaattin CENİK	Alaittin Ali ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi AYDIN	Mehmet AKBULUT	Yüksel DOĞAN